

the question of the impact of short-term fluctuations in the economy on the development of Ukrainian enterprises]. http://www.rusnauka.com/20_PRNiT_2007/Economics/24009.doc.htm

Dreher, A. "Does Globalization Affect Growth? Evidence from a new Index of Globalization". *Applied Economics*, no. 38,10 (2006): 1091-1110.

Derhachova, V., and Zhurovskiy, O. "Protsesy ekonomichnoi hlobalizatsii v mizhnarodnykh zistavlenniakh" [The processes of economic globalization in international comparisons]. *Zhurnal IEvropeiskoi ekonomiky*, vol. 10, no. 2 (2011): 132-148.

"2013 KOF Index of Globalization" http://globalization.kof.ethz.ch/media/filer_public/2013/03/25/method_2013.pdf

Klochko, V. P. "Do vymiru hlybiny hlobalizatsiinykh zmin v ekonomitsi" [To measure the depth of globalization changes in the economy]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 9(99) (2009): 27-34.

"Shchodo vyznannia Brazyliei Ukrainy krainoiu z rynkovoio ekonomikoiu" [As recognition of Brazil Ukraine as a market

economy]. <http://wto.in.ua/index.php?lang=ua&page=123&get=3&id=330>

"Shliakh Ukrainy v SOT" [Way of Ukraine to the WTO]. <http://wto.in.ua/index.php?lang=ua&get=4>

"Stan ekonomichnoi bezpeky Ukrainy u 2011 rotsi" [Ukraine's economic security in 2011]. <http://www.me.gov.ua>

"Ukraini nadano status krainy z rynkovoio ekonomikoiu" [Ukraine was granted the status of a market economy]. http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=29340565

"Uchast Ukrainy u mizhnarodnykh orhanizatsiakh" [Ukraine's participation in international organizations]. <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/international-organizations>

"Ukraina ofitsiino dlia IES - kraina z rynkovoio ekonomikoiu" [Ukraine officially to the EU – a country with a market economy]. <http://www.pravda.com.ua/news/2005/12/23/3041735>

"Valovy vnutrishnii produkt" [Gross domestic product]. <http://ukrstat.gov.ua>

УДК 330.142.211

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙ ЯК ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ

СЕМЕНОВ А. Г., ВАСИЛЬЄВ В. О.

УДК 330.142.211

Семенов А. Г., Васильев В. О. Классификация инвестиций как экономической категории

У статті досліджено та проаналізовано класифікаційні ознаки інвестицій, представлені вітчизняними та зарубіжними вченими-економістами. Систематизовано основні класифікаційні ознаки, визначено такі, що сприяють ідентифікації інвестицій як економічної категорії. З точки зору розкриття економічного змісту категорії «інвестиції» розглянуто такі класифікаційні ознаки, які найчастіше використовуються при класифікації інвестицій: за об'єктом вкладання інвестицій, за періодом інвестування, за регіональними ознаками інвестування, за формами власності на інвестиційні ресурси, за ступенем ризику, за характером участі в інвестуванні. Представлено класифікацію інвестицій із урахуванням здійснення інвестиційного процесу, що дозволить систематизувати розуміння сутності класифікаційних ознак інвестицій відповідно до інвестиційного процесу.

Ключові слова: інвестиції, класифікаційні ознаки інвестицій, класифікація інвестицій.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 31.

Семенов Анатолій Григорович – доктор економічних наук, професор, професор, кафедра економічної теорії, Донецький національний університет (вул. Університетська, 24, Донецьк, 83001, Україна)

E-mail: det-ufin.dep@donnu.edu.ua

Васильєв Володимир Олександрович – аспірант, кафедра економічної теорії, Донецький національний університет (вул. Університетська, 24, Донецьк, 83001, Україна)

E-mail: vvasilcev@gmail.com

УДК 330.142.211

Семенов А. Г., Васильев В. А. Классификация инвестиций как экономической категории

В статье исследованы и проанализированы классификационные признаки инвестиций, представленные отечественными и зарубежными учеными-экономистами. Систематизированы основные классификационные признаки, определены такие, которые способствуют идентификации инвестиций как экономической категории. С точки зрения раскрытия экономического содержания категории «инвестиции» рассмотрены наиболее часто используемые классификационные признаки: по объекту вложения инвестиций, по сроку инвестирования, по региональным признакам инвестирования, по формам собственности на инвестиционные ресурсы, по степени риска, по характеру участия в инвестировании. Представлена классификация инвестиций с учетом осуществления инвестиционного процесса, который позволит систематизировать понимание сущности классификационных признаков инвестиций в соответствии с инвестиционным процессом.

Ключевые слова: инвестиции, классификационные признаки инвестиций, классификация инвестиций.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Библ.:** 31.

Семенов Анатолій Григорьевич – доктор економічних наук, професор, професор, кафедра економічної теорії, Донецький національний університет (вул. Університетська, 24, Донецьк, 83001, Україна)

E-mail: det-ufin.dep@donnu.edu.ua

Васильєв Володимир Олександрович – аспірант, кафедра економічної теорії, Донецький національний університет (вул. Університетська, 24, Донецьк, 83001, Україна)

E-mail: vvasilcev@gmail.com

UDC 330.142.211

Seменов A. H., Vasylyev V. O. Classification of Investments as an Economic Category

The article studies and analyses classification features of investments, provided by domestic and foreign economists. It systematizes main classification features and identifies such ones that facilitate identification of investments as an economic category. It considers the most frequently used, from the point of view of revelation of economic essence of the "investments" category, classification features: by the object of investment, by the term of investment, by regional features of investment, by forms of ownership on investment resources, by the degree of risk and by the character of participation in investment. It presents a classification of investments with consideration of execution of the investment process, which would allow systematisation of understanding the essence of classification features of investments in accordance with the investment process.

Key words: investments, classification features of investments, classification of investments.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Библ.:** 31.

Seменов Anatoliy H. – Doctor of Science (Economics), Professor, Professor, Department of Economic Theory, Donetsk National University (vul. Universytetska, 24, Donetsk, 83001, Ukraine)

E-mail: det-ufin.dep@donnu.edu.ua

Vasylyev Volodymyr O. – Postgraduate Student, Department of Economic Theory, Donetsk National University (vul. Universytetska, 24, Donetsk, 83001, Ukraine)

E-mail: vvasilcev@gmail.com

Через присутність інвестицій в кожній із ланок економіки України, підвищується значущість теоретичного обґрунтування теоретико-методологічних характеристик сутності інвестицій, однією з яких є їх класифікація. Багатогранність та широка сфера застосування інвестицій зумовлює відсутність точного визначення класифікаційних ознак економічної категорії «інвестиції», яких в науковій літературі дуже багато, що підтверджує актуальність даного дослідження.

Серед вчених-економістів, які займаються дослідженням класифікаційних ознак інвестицій, слід виділити: Є. В. Бехтерева, І. А. Бузову, І. В. Боровікову, Л. П. Гончаренко, Г. В. Захарову, В. В. Іванову, Л. А. Ігоніну, Н. В. Кісельову, Т. С. Колмикову, Є. Д. Крупку, А. М. Кур'янова, Н. І. Лахметкіну, В. А. Ляліну, О. В. Маліновську, Н. І. Малих, Ю. Н. Мальцеву, Т. В. Майорову, О. С. Нешиного, Г. П. Подшиваленко, І. П. Скобелеву, О. С. Сухарьова, Ю. І. Ткаченко, С. В. Шманьова, В. Г. Федоренко.

Через те, що класифікація інвестицій визначається вибором критерію, що покладений в її основу, точки зору вітчизняних і зарубіжних вчених щодо кількості класифікаційних ознак інвестицій різняться.

Метою статті є дослідження та аналіз існуючих класифікаційних ознак інвестицій та визначення основ-

них з них, що сприятимуть ідентифікації інвестицій як економічної категорії.

Вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти мають різні точки зору щодо кількості та сутності класифікаційних ознак інвестицій. «Концепції класифікації типів інвестицій» пропонує Зелль А., серед яких: масштаб інвестування, мета інвестування й об'єкти інвестування [1, с. 150]. Савчук В. П., Приліпко С. І., Величко О. Г. надають розгалужену схему класифікації інвестицій, що передбачає відокремлення дев'яти класифікаційних ознак [2, с. 10 – 12], а російський вчений Бланк І. О. формує свою класифікаційну схему, виокремлюючи п'ятнадцять класифікаційних ознак [3, с. 23 – 28]. Інші автори групують інвестиції за об'єктами, територіальною ознакою, характером участі в інвестуванні, періодом інвестування та ін. [4; 5; 6].

Класифікація визначає підходи до аналізу та оцінки інвестицій для прийняття попередніх управлінських рішень щодо їх реалізації, а також міру відповідальності за отримані результати. Але, з іншого боку, збільшення рівня деталізації ознак класифікації не завжди дозволяє розкрити економічну сутність поняття «інвестиції» й сприяє вдосконаленню методики оцінки їх ефективності.

На основі проведеного дослідження підходів до класифікації інвестицій доцільно систематизувати найбільш характерні їх види (табл. 1).

Таблиця 1

Основні класифікаційні ознаки інвестицій

Автор (и)	Ознака																		
	За суб'єктом інвестування	За об'єктом вкладень	За строками вкладень	За участю інвестора в інвестиційному процесі	За регіональною ознакою	За формами інвестування	За метою	За ступенем ризику	За сферою вкладень	За галузеву спрямованістю	За видом інвестицій	За ступенем взаємопов'язаності	За джерелами фінансування	За характером участі в інвестуванні	За спрямованістю дій	За формою власності на інвестиційні ресурси	За характером використання капіталу	За ступенем взаємовпливу	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Федоренко В. Г. [7]		+	+		+									+		+			
Майорова Т. В. [8]		+	+		+											+			
Бузова І. А., Маховікова Г. А., Терехова В. В. [9]		+	+		+									+		+			
Крупка Є. Д. [10]	+	+	+			+					+			+					
Староверова Г. С., Медведєв А. Ю., Сорокіна І. В. [11]	+		+	+		+								+				+	
Орлова Є. Р. [12]		+				+								+	+	+			
Мальцева Ю. Н. [13]		+	+		+		+	+	+							+			
Ігоніна Л. Л. [14]		+	+		+		+	+	+							+			
Ковальова В. В., Іванова В. В., Ляліна В. А. [15]		+	+	+	+					+									
Ткаченко Ю. І., Малих Н. І. [16]	+	+	+					+						+					
Кисельова Н. В., Боровікова Т. В. [17]		+	+		+		+	+	+							+			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Бехтерева Є. В. [18]		+	+		+											+	+	
Колмикова Т. С. [19]				+	+						+					+		
Сухарьов О. С., Шманьов С. В., Кур'янов О. М. [20]			+		+							+		+		+		+
Подшиваленко Г. П., Кісельова Н. В. [21]		+	+		+		+	+	+							+		
Маліновська О. В., Скобельова І. П. [22]		+				+										+		
Нешиной О. С. [23]							+						+			+		
Лахметкіна Н. І. [24]		+	+	+	+											+		
Гончаренко Л. П. [25]				+				+								+		
Усього: 19	3	14	14	5	12	4	5	6	4	1	1	1	1	7	1	15	1	2

З точки зору розкриття економічного змісту категорії «інвестиції» слід розглянути такі класифікаційні ознаки, які найчастіше використовуються при класифікації інвестицій: за об'єктом вкладання інвестицій, за періодом інвестування, за регіональними ознаками інвестування, за формами власності на інвестиційні ресурси, за ступенем ризику, за характером участі в інвестуванні (див. табл. 1).

Класифікаційна ознака інвестицій за об'єктом інвестування відокремлюється переважно більшістю дослідників, але детальний розгляд свідчить про наявність певних розбіжностей.

Гітман Л. Дж. і Джонк М. Д., за об'єктом інвестування поділяють інвестиції на прямі та опосередковані. Під прямими інвестиціями розуміють форму вкладення, яка дає інвестору безпосереднє право власності на цінні папери чи майно (придбання акції, облигації, коштовної монети чи земельної ділянки інвестором задля збереження вартості грошей чи отримання доходу), а під опосередкованими інвестиціями – вкладення в портфель (набір цінних паперів або майнових цінностей).

Професор Вайнріх класифікує інвестиції за об'єктом інвестування на:

- ★ *інвестиції у майно (матеріальні інвестиції)* – інвестиції у будівлі, споруди, обладнання, запаси матеріалів;
- ★ *фінансові інвестиції* – придбання акцій, облигацій та інших цінних паперів;
- ★ *нематеріальні інвестиції* – інвестиції у підготовку кадрів, дослідження, рекламу [26, с. 14].

Більшість дослідників, серед яких Мальцева Ю. Н., Ігоніна Л. А., Ковальова В. В., Іванова В. В., Ляліна В. А., Кісельова Н. В., Боровікова Т. В., Захарова Г. В., Бехтерева Є. В., класифікують інвестиції за об'єктом інвестування на реальні інвестиції та фінансові інвестиції. Так, Федоренко В. Г. під реальними інвестиціями розуміє вкладання коштів (майно) у реальні активи – матеріальні та нематеріальні. Фінансові інвестиції, за його думкою, – це вкладання коштів у фінансові інструменти (активи), серед яких преважують цінні папери.

Російський економіст Марголін А. М. пропонує класифікувати інвестиції за напрямками (об'єктами) інвестування на інвестиції в нефінансові активи та фінансові інвестиції. У свою чергу, інвестиції у нефінансові активи класифікуються на реальні інвестиції та інвестиції в нематеріальні активи [27, с. 21].

Орлова Е. Р., Маліновська О. В. і Скобелева І. П. за об'єктом інвестиційної діяльності розподіляють інвестиції на довгострокові, короткострокові та фінансові в державні та корпоративні цінні папери, банківські депозити тощо.

Скорнякова Ю. Б. зазначає, що класифікація інвестицій за об'єктами (напрямами) інвестування має формуватися значною мірою відповідно до суті джерел доходу, що формується у випадку інвестування в той чи інший об'єкт, а не виходячи із зовнішньої форми об'єктів інвестування. Дана класифікація ґрунтується не лише на зовнішній формі об'єктів інвестування, а й на сутнісній природі джерел формування доходу за різними об'єктами інвестування.

Класифікація інвестицій за даним критерієм, на думку Скорнякової Ю. Б., виглядає таким чином:

- ★ інвестиції в нефінансові активи, що включають реальні інвестиції в основний капітал та інвестиції в приріст оборотного капіталу, а також інвестиції в нематеріальні активи;
- ★ інвестиції у фінансові активи (фінансові інвестиції);
- ★ інвестиції в об'єкти альтернативного інвестування (коштовні метали й камені, предмети антикваріату тощо) [28, с. 198].

Альтернативні інвестиції Рюмшин О. Є. відносить до невиробничих інвестицій (у невиробничі активи: золото, антикваріат тощо) разом із виробничими інвестиціями (в основний капітал, в оборотний капітал та інноваційні інвестиції) реальних інвестицій [29, с. 46].

На нашу думку, найбільш обґрунтований підхід до класифікації інвестицій за об'єктом вкладання капіталу представлений вченим-економістом Лахметкіною Н. І., де інвестиції розподіляються на реальні та фінансові. Під реальними інвестиціями розуміється вкладання

капіталу у створення реальних активів, що пов'язані із веденням операційної діяльності та розв'язанням соціально-економічних проблем господарюючого суб'єкта. До реальних інвестицій відносять: вкладення в основний капітал, матеріально-виробничі запаси та нематеріальні активи. Вкладення в основний капітал включає інвестиції в нерухомість та капітальні вкладення, що здійснюються у формі вкладення фінансових і матеріально-технічних ресурсів у створення та відтворення основних фондів шляхом нового будівництва, розширення, реконструкції, технічного переоснащення, а також підтримання потужностей діючого виробництва. Права користування земельними ділянками, природними ресурсами, патенти, ліцензії, ноу-хау, програмні продукти, монополні права, привілеї, організаційні витрати, торгові марки, товарні знаки, науково-дослідницькі розробки та ін. відносяться до вкладень в нематеріальні активи.

Під фінансовими інвестиціями розуміється вкладання капіталу в різні фінансові інструменти (цінні папери, активи інших підприємств). При їх здійсненні інвестор збільшує свій фінансовий капітал, отримуючи дивіденди та інші прибутки. Вкладення в акції, облігації, інші цінні папери, що випущені приватними підприємствами, державою, місцевими органами влади, в іноземні валюти, у банківські депозити та об'єкти тезаврації, відносяться до фінансових інвестицій.

Щодо критерію класифікації інвестицій за періодом інвестування капіталу більшість авторів має однакову точку зору [14, с. 7 – 8; 15, с. 33 – 34; 16, с. 29; 17, с. 7 – 8; 18, с. 33; 19, с. 34; 21, с. 17; 24, с. 14]. Інвестиції за даним критерієм класифікуються на: довгострокові, середньострокові та короткострокові. Під довгостроковими інвестиціями розуміють вкладення капіталу на строк більше трьох років, під середньостроковими – від одного до трьох років, а під короткостроковими – на строк менше одного року.

За регіональною ознакою класифікації інвестиції розподіляються на внутрішні та зовнішні [14, с. 7 – 8; 15, с. 34; 16, с. 31; 18, с. 33; 19, с. 34; 21, с. 17; 24, с. 14]. Внутрішні інвестиції здійснюються в об'єкти інвестування, що знаходяться в межах країни, а зовнішні – в об'єкти інвестування за її межами.

За формою власності на ресурси інвестування інвестиції класифікуються на приватні, державні, іноземні та змішані (сумісні) [14, с. 7 – 8; 15, с. 34; 18, с. 33; 19, с. 34; 21, с. 17; 24, с. 14]. Приватні інвестиції – це вкладання капіталу фізичними та юридичними особами недержавної форми власності. Державні інвестиції являють собою вкладання капіталу центральними та місцевими органами влади та управління за рахунок бюджетів, позабюджетних фондів і позикових коштів, а також вкладення, що здійснюються державними підприємствами за рахунок власних чи позикових коштів. До іноземних інвестицій відносять вкладання капіталу нерезидентами в об'єкти та фінансові інструменти іншої держави. Змішані (сумісні) інвестиції здійснюються сумісно суб'єктами країни та іноземних держав.

Класифікація інвестицій за ступенем ризику має різні підходи. Так, автори Мальцева Ю. Н., Ігонина Л. А.,

Кісельова Н. В., Боровікова Т. В., Захарова Г. В., Бехтерева Є. В. класифікують інвестиції за ступенем ризику на агресивні, помірні та консервативні. Колектив авторів у складі Сухарьова О. С., Шманьова С. В., Кур'янова А. М. за даним критерієм класифікує інвестиції на відносно надійні та ризикові. Ткаченко І. Ю., Малих Н. І. пропонують свій підхід до класифікації інвестицій за ступенем ризику, а саме: інвестиції із високим ступенем ризику, інвестиції із середнім ступенем ризику та інвестиції із низким ступенем ризику. На нашу думку, саме останній підхід надає змогу визначити ступінь ризику та віднести його до певного виду класифікації.

Наступною класифікаційною ознакою є характер участі в процесі інвестування. За визначенням Бланка І. О., «прямі інвестиції передбачають пряму участь інвестора у виборі об'єктів інвестування й вкладення капіталу. Зазвичай прямі інвестиції здійснюються шляхом безпосереднього вкладення капіталу в статутні фонди інших підприємств. Непрямі інвестиції характеризують вкладення капіталу інвестора, опосередковане іншими особами (фінансовими посередниками)» [30, с. 24]. Аналогічне визначення надають Федоренко В. Г. [8, с. 10], Правик Ю. М. [31, с. 19], Орлова Е. Р. [13, с. 10], Колмікова Г. С. [20, с. 10 – 11], Сухарьов О. С., Шманьов С. В., Кур'янов А. М. [21, с. 16].

Із підвищенням розвитку новітніх науково-технічних розробок підвищується значимість інноваційних процесів в інвестуванні. Через це інвестиції в інноваційні процеси стають найпріоритетнішим напрямком інвестиційної діяльності в сучасних умовах розвитку економічної системи. Таким чином, інвестиції за напрямом інвестування в інновації можуть бути класифіковані за такими критеріями: інвестиції в матеріально-технологічні інновації, інвестиції в соціально-культурні інновації, інвестиції в економічні інновації, інвестиції в організаційно-управлінські інновації.

Із урахуванням етапів здійснення інвестиційного процесу класифікація інвестицій набуває такого вигляду (рис. 1). У рамках *першого етапу* інвестиційного процесу інвестиції можуть бути класифіковані за об'єктом вкладання, за періодом інвестування та за регіональними ознаками інвестування. Дані класифікаційні ознаки набувають пріоритетності в процесі визначення стратегічних і тактичних цілей, визначення пріоритетів і спрямованості інвестування.

Другий етап здійснення інвестиційного процесу передбачає класифікацію інвестицій за ступенем ризику, формами власності на інвестиційні ресурси та за напрямом інвестування в інновації, що зумовлено необхідністю вибору моделі планування портфеля інвестицій.

На *третьому етапі* здійснення інноваційного процесу слід урахувати характер участі інвестицій в процесі інвестування, що забезпечить більш ефективне та прозоре здійснення інвестування.

ВИСНОВКИ

Класифікація визначає підходи до аналізу й методів оцінки інвестицій для прийняття попередніх управлінських рішень щодо їх реалізації, а також міру відпо-

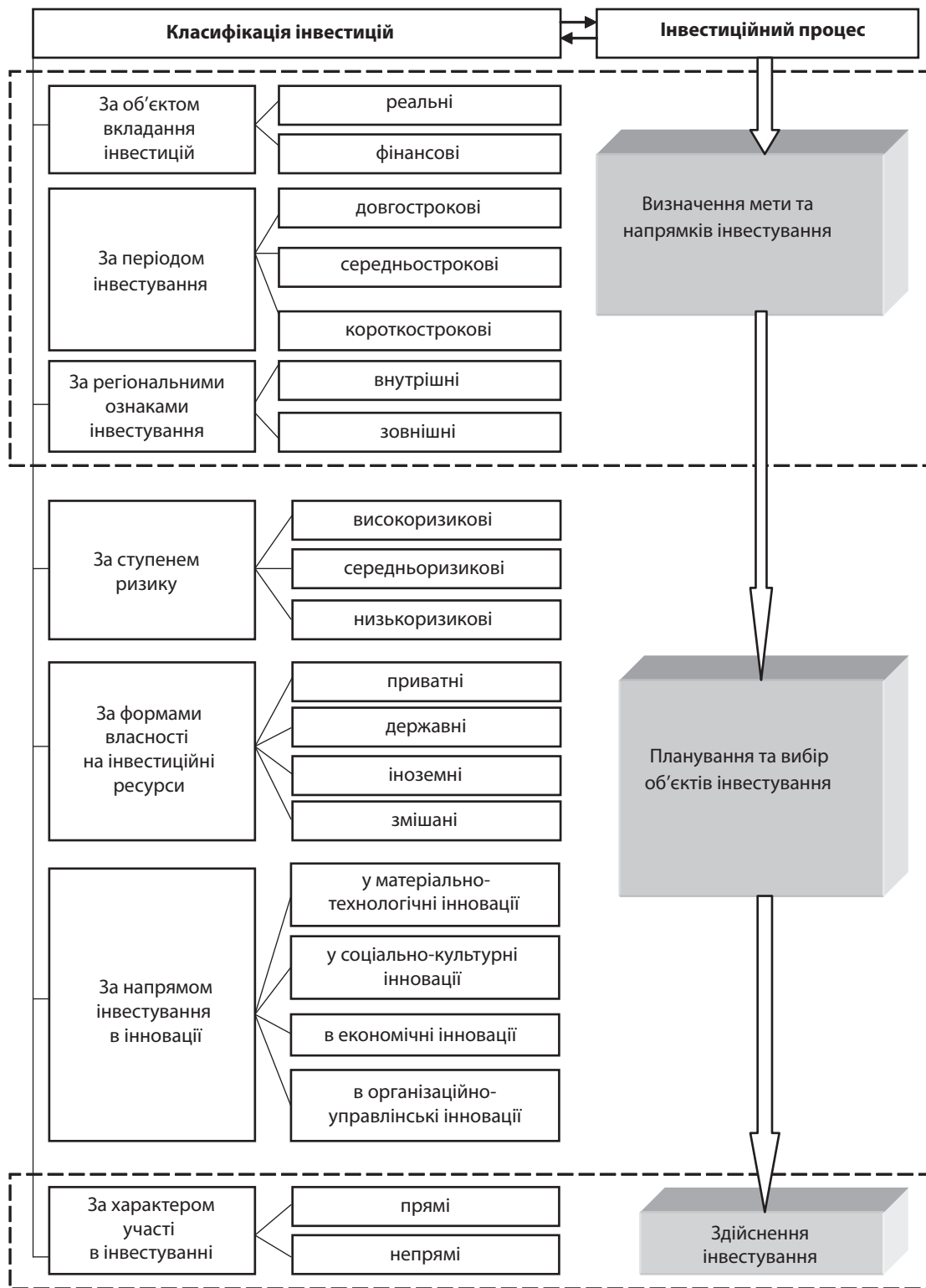

Рис. 1. Класифікація інвестицій

відальності за отримані результати. Але, з іншого боку, збільшення рівня деталізації ознак класифікації не завжди дозволяє розкрити економічну сутність поняття «інвестиції» й сприяє удосконаленню методики оцінки їх ефективності.

З точки зору розкриття економічного змісту категорії «інвестиції» розглядаються такі класифікаційні ознаки, що найчастіше використовуються при класифікації інвестицій: за об'єктом вкладання інвестицій, за пе-

ріодом інвестування, за регіональними ознаками інвестування, за формами власності на інвестиційні ресурси, за ступенем ризику, за характером участі в інвестуванні.

Із урахуванням етапів здійснення інвестиційного процесу, класифікація інвестицій набуває такого вигляду:

- ✦ у рамках першого етапу інвестиційного процесу інвестиції можуть бути класифіковані за об'єктом вкладання, за періодом інвестування та за регіональними ознаками інвестування.

Дані класифікаційні ознаки стають набувають пріоритетності в процесі визначення стратегічних і тактичних цілей, визначення пріоритетів та спрямованості інвестування;

- ✦ другий етап здійснення інвестиційного процесу передбачає класифікацію інвестицій за ступенем ризику, формами власності на інвестиційні ресурси та за напрямом інвестування в інновації, що зумовлено необхідністю вибору моделі планування портфеля інвестицій;
- ✦ на третьому етапі здійснення інвестиційного процесу слід урахувати характер участі інвестицій у процесі інвестування, що забезпечить більш ефективне та прозоре здійснення інвестування. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Зель А.** Бизнес-план: Инвестиции и финансирование, планирование и оценка проектов / А. Зель / [Пер. с нем]. – М.: Издательство «Ось-89», 2007. – 240 с. – С. 150.
2. **Величко Е. Г.** Анализ и разработка инвестиционных проектов : [учебное пособие] / Е. Г. Величко, С. И. Прилипко, В. П. Савчук. – К.: Абсолют-В, Эльга, 1999. – 304 с. – С. 10 – 12.
3. **Бланк И. А.** Инвестиционный менеджмент : [учеб. курс] / И. А. Бланк. – К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. – 448 с. – С. 23 – 28.
4. **Данілов О. Д.** Інвестування : [навч. посіб.] / О. Д. Данілов, Г. М. Івашина, О. Г. Чумаченко. – К.: Комп'ютерпрес, 2001. – 364 с.
5. **Коюда В. О.** Основы инвестиционного менеджмента / В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К.: Кондор, 2008. – С. 165 – 181.
6. **Реверчук С. К.** Інвестологія: наука про інвестування : [навч. посіб.] / С. К. Реверчук. – К.: Атіка, 2001. – 264 с.
7. **Федоренко В. Г.** Інвестиційний менеджмент: [навч. посіб.] / В. Г. Федоренко. – 2-ге вид.; доп. – К.: МАУП, 2001. – 280 с. – С. 10 – 11.
8. **Майорова Т. В.** Інвестиційна діяльність / Т. В. Майорова. – К.: ЦУЛ, 2003. – 376 с.
9. **Бузова И. А.** Коммерческая оценка инвестиций / И. А. Бузова, Г. А. Маховикова, В. В. Терехова / Под ред. В. Е. Есипова. – С-Пб.: Питер, 2003. – 432 с. – С. 29.
10. **Крупка Я. Д.** Прогресивні методи оцінки та обліку інвестиційних ресурсів / Я. Д. Крупка. – Тернопіль: Економічна думка, 2000. – 354 с. – С. 16.
11. **Староверова Г. С.** Экономическая оценка инвестиций : [учеб. пособие] / Г. С. Староверова, А. Ю. Медведев, И. В. Сорокина. – М.: Кнорус, 2006. – 312 с. – С. 13 – 18.
12. **Орлова Е. Р.** Инвестиции. Курс лекций / Е. Р. Орлова. – М.: Омега-Л, 2005. – 208 с. – С. 10 – 11.
13. **Мальцева Ю. Н.** Инвестиции : конспект лекций / Ю. Н. Мальцева. – М.: Эксмо, 2008. – 160 с. – С. 7 – 9.
14. **Игонина Л. Л.** Инвестиции : учеб. пособие / Л. Л. Игонина / Под ред. д-ра экон. наук, проф. В. А. Слепова. – М.: Экономика, 2005. – 478 с. – С. 31 – 37.
15. **Инвестиции : учебник** / Под ред. В. В. Ковалева, В. В. Иванова, В. А. Лялина. – М.: ООО ТК «Велби», 2003. – 400 с. – С. 26 – 31.
16. **Ткаченко И. Ю.** Инвестиции: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / И. Ю. Ткаченко, Н. И. Малых. – М.: Издательский центр «Академия», 2009. – 240 с. – С. 6 – 9.
17. **Инвестиционная деятельность : учебное пособие** / Н. В. Киселева, Т. В. Боровикова, Г. В. Захарова и др. / Под ред. Г. П. Подшиваленко и Н. В. Киселевой. – 2-е изд., стереотип. – М.: КНОРУС, 2006. – 432 с. – С. 30 – 35.
18. **Бехтерева Е. В.** Управление инвестициями / Е. В. Бехтерева. – М.: НросМедиа, РОСБУХ, 2008. – 216 с. – С. 34 – 35.
19. **Колмыкова Т. С.** Инвестиционный анализ : учеб. пособие / Т. С. Колмыкова. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 204 с. – С. 9 – 11.
20. **Сухарев О. С.** Синергетика инвестиций: учеб. метод. пособие / О. С. Сухарев, С. В. Шманов, А. М. Курьянов / Под ред. проф. О. С. Сухарева. – М.: Финансы и статистика; ИНФРА-М, 2008. – 368 с. – С. 15 – 18.
21. **Малиновская О. В.** Инвестиции [учеб. пособие (опорный конспект лекций)] / О. В. Малиновская, И. П. Скобелева, Н. В. Легостаева / Под ред. д. э. н., проф. И. П. Скобелевой. – С-Пб.: СПГУВК, 2009. – 186 с. – С. 7.
22. **Нешиной А. С.** Инвестиции: учебник / А. С. Нешиной. – [5-е изд., перераб. и испр.]. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашком и Ко», 2007. – 372 с. – С. 14 – 18.
23. **Ляхметкина Н. И.** Инвестиционная стратегия предприятия: учеб. пособие / Н. И. Ляхметкина. – М.: КНОРУС, 2006. – 184 с. – С. 9 – 14.
24. **Инвестиционный менеджмент: учебное пособие.** – М.: КНОРУС, 2005. – 296 с. – С. 12 – 15.
25. **Гончаренко Л. П.** Інвестиційний менеджмент / Л. П. Гончаренко. – М.: КНОРУС, 2005. – 296 с.
26. **Сергеев И. В.** Организация и финансирование инвестиций: учеб. пособие / И. В. Сергеев, И. И. Веретенникова. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 272 с. – С. 14.
27. **Марголин А. М.** Экономическая оценка инвестиционных проектов: учеб. для вузов / А. М. Марголин. – М.: ЗАО «Издательство» «Экономикс», 2007. – 367 с. – С. 21.
28. **Скорнякова Ю. Б.** Окремі аспекти класифікації інвестицій / Ю. Б. Скорнякова [Електроний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vznu/eco/2009_1/196-201.pdf
29. **Рюмшин О. Є.** Категорія інвестиції та методологія її класифікації за сутнісними ознаками групування / О. Є. Рюмшин // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 5(23). – С. 44 – 48.
30. **Бланк И. А.** Инвестиционный менеджмент: учеб. курс / И. А. Бланк. – К.: Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. – 448 с. – С. 24.
31. **Правик Ю. М.** Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Ю. М. Правик. – К.: Знання, 2007. – 431 с. – С. 19.

REFERENCES

- Blank, I. A. *Investitsionnyy menedzhment* [Investment management]. Kyiv: Elga-N; Nika-Tsentr, 2001.
- Buzova, I. A., Makhovikova, G. A., and Terekhova, V. V. *Kommercheskaia otsenka investitsiy* [Commercial investment appraisal]. St. Petersburg: Piter, 2003.
- Bekhtereva, E. V. *Upravlenie investitsiyami* [Investment management]. Moscow: NrosMedia; ROSBUKh, 2008.
- Danilov, O. D., Ivashyna, N. M., and Chumachenko, O. H. *Investuvannia* [Investing]. Kyiv: Komp'uterpres, 2001.
- Fedorenko, V. H. *Investytsiinyi menedzhment* [Investment Management]. Kyiv: MAUP, 2001.
- Honcharenko, L. P. *Investytsiinyi menedzhment* [Investment Management]. Moscow: KNORUS, 2005.
- Igonina, L. L. *Investitsii* [Investments]. Moscow: Ekonomist, 2005.

- Investitsii* [Investments]. Moscow: Velbi, 2003.
- Investitsionnyy menedzhment* [Investment management]. Moscow: KNORUS, 2005.
- Kiseleva, N. V., Borovikova, T. V., and Zakharova, G. V. *Investitsionnaia deiatelnost* [Investment activity]. Moscow: KNO-RUS, 2006.
- Kolmykova, T. S. *Investitsionnyy analiz* [Investment analysis]. Moscow: INFRA-M, 2009.
- Krupka, Ya. D. *Prohresyvni metody otsinky ta obliku investytsiinykh resursiv* [Progressive methods of assessment and registration of investment resources]. Ternopil: Ekonomichna dumka, 2000.
- Koiuda, V. O., Lepeiko, T. I., and Koiuda, O. P. *Osnovy investytsiinoho menedzhmentu* [Fundamentals of Investment Management]. Kyiv: Kondor, 2008.
- Lakhmetkina, N. I. *Investitsionnaia strategiiya predpriatiia* [The investment strategy of the enterprise]. Moscow: KNORUS, 2006.
- Malinovskaia, O. V., Skobeleva, I. P., and Legostaeva, N. V. *Investitsii* [Investments]. St. Petersburg: SPGUVK, 2009.
- Maltseva, Yu. N. *Investytsii*. Konspekt lektsiy [Investments . Summary of lectures]. Moscow: Eksmo, 2008.
- Margolin, A. M. *Ekonomicheskaiya otsenka investitsionnykh proektov* [Economic evaluation of investment projects]. Moscow: Ekonomiks, 2007.
- Maierova, T. V. *Investytsiina diialnist* [Investments]. Kyiv: TsUL, 2003.
- Neshitoy, A. S. *Investitsii* [Investments]. Moscow: Dashkom i Ko, 2007.
- Orlova, E. R. *Investitsii*. Kurs lektsiy [Investments. The course of lectures]. Moscow: Omega-L, 2005.
- Pravyk, Yu. M. *Investytsiinyi menedzhment* [Investment Management]. Kyiv: Znannia, 2007.
- Reverchuk, S. K. *Investolohiia: nauka pro investuvannia* [Investolohiia: the science of investing]. Kyiv: Atika, 2001.
- Riumshyn, O. Ie. "Katehoriia investytsii ta metodolohiia ii klasyfikatsii za sutnisnymi oznakamy hrupuvannia" [Category investment and methodology of classification by grouping the essential features]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 5(23) (2003): 44-48.
- Sergeev, I. V., and Veretennikova, I. I. *Organizatsiia i finansirovanie investitsiy* [The organization and financing of investments]. Moscow: Finansy i statistika, 2000.
- Skorniakova, Yu. B. "Okremi aspekty klasyfikatsii investytsii" [Some aspects of classification of investments]. http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vznu/eco/2009_1/196-201.pdf
- Staroverova, G. S., Medvedev, A. Yu., and Sorokina, I. V. *Ekonomicheskaiya otsenka investitsiy* [Economic evaluation of investment]. Moscow: Knorus, 2006.
- Sukharev, O. S., Shmanov, S. V., and Kurianov, A. M. *Sin-ergetika investitsiy* [Synergetics investment]. Moscow: Finansy i statistika; INFRA-M, 2008.
- Tkachenko, I. Yu., and Malykh, N. I. *Investitsii* [Investments]. Moscow: Akademiia, 2009.
- Velichko, E. G., Prilipko, S. I., and Savchuk, V. P. *Analiz i raz-robotka investitsionnykh proektov* [Analysis and development of investment projects]. Kyiv: Absoliut-V; Elga, 1999.
- Zell, A. *Biznes-plan: Investitsii i finansirovanie, planirovanie i otsenka proektov* [Business Plan: Investing and financing, planning and evaluation of projects]. Moscow: Os-89, 2007.